

Novi mediji u osnovnoškolskom uzrastu

Novi mediji, kao što su računalo, internet i mobiteli, ali i televizija, na djecu u ovom uzrastu imaju veliku privlačnu snagu. Oni ipak tek moraju naučiti te medije koristiti svrsishodno i odgovorno. Roditelji mogu puno tome doprinijeti.

Najvažnije ukratko:

Pratite i pružite podršku svojoj djeci kod korištenja medija. Djeca još ne raspolažu sposobnostima samostalnog snalaženja u internetu ili privlačnom svijetu televizije. Praćenje djece na njihovim istraživanjima novih medija i, gdje se ukaže potreba, pružanje podrške, sigurno je veliki izazov i zahtijeva puno vremena i angažmana. Ali upravo u tom uzrastu mogu se postaviti skretnice za odgovorno i kritičko korištenje medija.

Konfrontirajte se s novim medijima. Tko želi pružiti praćenje i podršku, mora znati o čemu se radi. Djeca medije drugačije koriste i koriste druge aplikacije nego odrasli. Upoznajte se s omiljenim medijima, emisijama ili računalnim igrama svoje djece, kako biste mogli stvoriti svoje vlastito mišljenje o njima. Gdje god je potrebno proširite svoju medijsku kompetenciju i prenesite ju svojoj djeci. Jer, medijska kompetencija je jedino jamstvo za pozitivno, sigurno i svrsishodno korištenje medija-i izvan roditeljske kuće.

Razgovarajte s vašom djecom o novim medijima. Samo onaj tko zna kako djeca doživljavaju nove medije u mogućnosti je da ih prati i podržava. Zato pustite svoju djecu da vam pričaju što ih zanima, što im se sviđa, koje preferencije imaju i što bi rado željela istražiti i upoznati. Razgovarajte i o svojim vlastitim iskustvima, predodžbama i pogledima na području novih medija – pozitivnim i negativnim.

Zaštitite svoju djecu. Djeca u osnovnoškolskom uzrastu trebaju još veliku porciju sigurnosti i zaštite. Opasnosti i rizici u internetu mogu se znatno smanjiti jednostavnim sredstvima. Tu spadaju tehničke mjere, kao što je softver za zaštitu djece, filterski programi ili ograničena mogućnost korištenja računala. Imajte pritom i na umu da vaše dijete ima pristup novim medijima i izvan roditeljske kuće. Tehničke mjere zaštite nisu instalirane svuda. Zato je važno da svom djetetu objasnite i koje opasnosti i rizici mogu prijetiti. Pružite svom djetetu povjerenje da vam se kod problema može obratiti.

Dogovorite pravila korištenja. Zajedno s vašim djetetom utvrdite koliko dugo, gdje i što je dozvoljeno i koje su konzekvence u slučaju nepridržavanja pravila. Pravila korištenja djeci pružaju poudani okvir i sprječavaju stalno ponavljanje zamornih diskusija. Rastanjem vaše dijete će moći preuzimati sve više samostalne odgovornosti. S toga pravila korištenja stalno prilagođavajte. Više u vezi toga pronaći ćete u našoj brošuri "Pravila korištenja".

Ograničite konzumiranje medija. Nije sve pogodno za djecu što se nudi u novim medijima i televiziji. Isto kao ni višesatno konzumiranje medija u svako doba dana. S tim u vezi nekoliko savjeta:

- Obratite pažnju na sadržaje prilagođene uzrastu: Kompleksne, komplicirane i problematične sadržaje izbjegavajte ili pratite. Pridržavajte se dobnog ograničenja. Izbjegavajte realno i realistično nasilje.
- Prethodno utvrdite koje emisije na televiziji, koje internet stranice na internetu i koje igre itd. su dozvoljene.
- Televizoru, računalu i internetu nije mjesto u dječjoj sobi.
- Mobiteli u ovom uzrastu nisu neophodnost. Mobitele s mogućnošću pristupa internetu bolje je na raspolaganje staviti tek mladima. Zbog kontrole troškova koristite prepaid ponudu.
- Socijalne mreže, kao što su facebook, za djecu u osnovnoškolskom uzrastu nisu pogodne. Chatanje samo u dječjem chatu.
- Ograničite korištenje medija:

6 - 9 godina: 30 – 45 minuta dnevno, maks. 1 sat dnevno

do 12 godina: 1 sat dnevno, maks. 1,5 sat dnevno

ili: Djeca bi trebala provesti dvostruko više slobodnog vremena s realnim ljudima, u sportu ili igri, nego s novim medijima.

- Vrijeme korištenja medija svrsishodno ugradite u svakodnevicu. Uzbudljive emisije ili igre nisu pogodne za vrijeme prije odlaska na počinak.

Zauzmite stav. Objasnite svom djetetu što vam se kod određenih sadržaja na televiziji ili internetu ne sviđa. Objasnite svom djetetu i zašto ne želite da gleda određene televizijske emisije ili da proizvoljno surfa po internetu.

Budite svom djetetu uzor. Onaj tko puno vremena provodi na mobitelu, na računalu ili pred televizijskim ekranom teško će moći naučiti djecu da se ograniče u korištenju medija.

Svom djetetu pokažite i pozitivne strane novih medija. Onaj tko nove medije koristi kreativno, nauči puno i tek onda mu to pruža puno zadovoljstva. Djeca u osnovnoškolskom uzrastu mogu – s malo podrške od strane odraslih – izrađivati čestitke, uređivati slike, fotoalbume, izrađivati audio-kvizove, pričati slikovne priče, praviti audio igre i kraće filmove ili manje reportaže.

Ostale informacije na temu medijski odgoj, medijska kompetencija, o socijalnim mrežama, igrama, ali i o pravnim aspektima korištenja medija, pronaći ćete na **www.elternet.ch**.

Ponuda od strane **elternet.ch**

U suradnji s Institucijom za razvoj zdravlja Švicarske

Razvijeno u suradnji sa zakladom Zaštita Djece Švicarske